

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

Методичні вказівки до виконання контрольної роботи
З дисципліни «Міжнародна економіка»
для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа та страхування
(заочна форма навчання)

Обговорено і рекомендовано
на засіданні кафедри фінансів, банківської
справи та страхування
Протокол № 14
від 11 травня 2021 р.

Міжнародна економіка. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Міжнародна економіка» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа та страхування (заочна форма навчання) / Укл.: Н.І. Холявко, І.В. Садчикова – Чернігів: НУЧП, 2021. – 16 с.

Укладачі:

Холявко Наталія Іванівна
доктор економічних наук, доцент

Садчикова Ірина Володимирівна
кандидат економічних наук, доцент

Відповідальний
за випуск:

Дубина Максим Вікторович
завідувач кафедри фінансів, банківської справи та
страхування,
доктор економічних наук, доцент

Рецензент:

Панченко Олена Іванівна
кандидат економічних наук, доцент кафедри
фінансів, банківської справи та страхування
Національного університету
«Чернігівська політехніка»

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1 ЗМІСТ ТА ОБСЯГ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ	5
2 ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ	6
3 ЗАВДАННЯ ДО КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ	8
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	11
ДОДАТКИ	14

ВСТУП

Вивчення дисципліни «Міжнародна економіка» є однією з основних дисциплін, яку вивчають студенти економічного спрямування у закладах вищої освіти України. Цей предмет створює необхідне підґрунтя для успішної діяльності майбутніх фахівців у нинішньому складному та суперечливому світі.

Метою виконання контрольної роботи є систематизація та закріплення знань щодо теоретичного базису, а також дослідження основних тенденцій розвитку економіки країни ЄС та співставлення цих показників з Україною.

Завданнями розрахункової роботи є:

- вивчення сутності міжнародної економічної системи та закономірностей її розвитку;
- вивчення методів аналізу політико-правового, економічного, соціально-культурного середовища та інфраструктури міжнародної економічної діяльності;
- набуття знань про регулювання міжнародних економічних відносин, міжнародну валютну систему, методологію міжнародних розрахунків, процеси міжнародної економічної інтеграції;
- набуття вмінь використовувати одержані знання у практичній зовнішньоекономічній діяльності України.

При виконання контрольної студенти повинні застосовувати набуті в процесі вивчення навчальної дисципліни «Міжнародна економіка» теоретичні знання та практичні навички спрямовані на вивчення сучасних форм міжнародних економічних відносин, впливу процесів, що відбуваються у світовому господарстві, на зміну й структурні перетворення в економіці України, а також перспектив інтеграції України в європейське і світове співтовариство.

1 ЗМІСТ ТА ОБСЯГ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота з дисципліни «Міжнародна економіка» повинна виконуватись відповідно до визначеної структури та з урахуванням встановлених вимог щодо її оформлення.

Загальний обсяг контрольної роботи повинен складати 30 – 40 сторінок тексту та містити структурні елементи в такій послідовності:

- титульний аркуш (додаток А);
- зміст;
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаної літератури;
- додатки (в разі необхідності).

Студент повинен здати роботу викладачу на перевірку в установлений строк, але не пізніше, ніж за два тижні до екзамену.

ВСТУП – змістовний та короткий за формою, в якому студент повинен розкрити загальну направленість дослідження, визначити мету його проведення та основні завдання.

ОСНОВНА ЧАСТИНА контрольної роботи складається полягає у детальному розв'язанні двох практичних задач.

ВИСНОВКИ підводять підсумки виконання контрольної роботи, аналізується результати виконання поставлених задач і визначається рівень досягнення мети дослідження.

У **СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ** потрібно виділити головні літературні джерела, які використовувалися при виконанні роботи (включаючи інформаційні та статистичні джерела, книжки, навчальні посібники і т.д.).

2 ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Виконання контрольної роботи є обов'язковою умовою вивчення дисципліни для всіх здобувачів вищої освіти.

Загальний обсяг контрольної роботи не повинен перевищувати 40 аркушів формату А4 (210X297 мм). Контрольні роботи виконують за допомогою комп'ютерної техніки або вручну на одному боці аркуша білого паперу. Текст контрольної роботи слід друкувати, додержуючись таких розмірів полів: верхній, лівий і нижній – не менше 20 мм, правий – не менше 15 мм.

Шрифт тексту контрольної роботи Times New Roman, 14 пт через півтора міжрядкових інтервали. Нумерація сторінок в контрольній роботі є обов'язковою. Сторінки нумеруються в правому верхньому кутку аркуша.

Контрольна робота має наступну структуру:

- ЗМІСТ
- ВСТУП
- ОСНОВНА ЧАСТИНА
- ВИСНОВКИ
- СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Список використаних джерел будується в алфавітному порядку (мінімум 10 джерел).

Вимоги до оформлення таблиць:

- обов'язкове посилання на таблиці у тексті контрольної роботи;
- таблицю розміщують одразу після посилання на неї в контрольній роботі або на наступній сторінці;
- всі таблиці повинні бути підписані;
- в таблиці дозволяється використовувати шрифт тексту Times New Roman, 12 пт через одинарний міжрядкових інтервал.

Приклад підписання таблиці (таблиця 2.1).

Таблиця 2.1

Відсотки за кредитом

Строк кредитування	Загальна відсоткова ставка
До 6 місяців	Облікова ставка НБУ + 12% річних

Джерело: побудовано за даними Державної служби статистики України []

Вимоги до оформлення рисунків:

- обов'язкове посилання на рисунки та ілюстрації в тексті контрольної роботи;
- всі рисунки повинні бути підписані;
- в діаграмах повинні бути обов'язково підписані осі.

Приклад оформлення рисунків (рисунок 2.1).

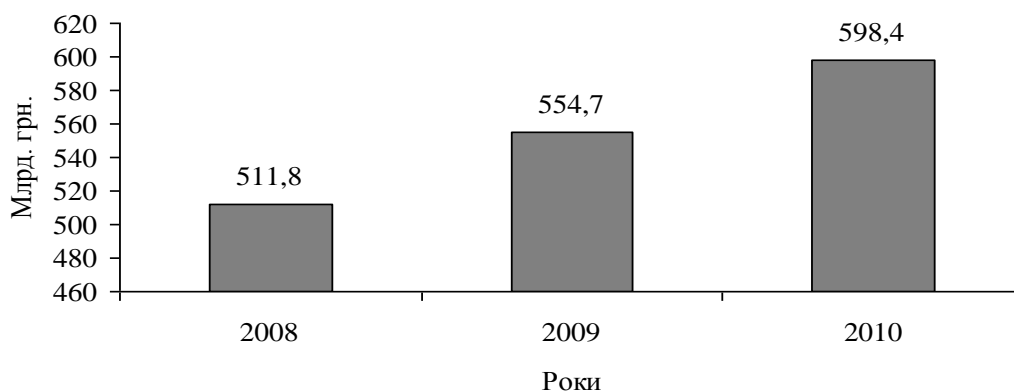

Рисунок 2.1 – Динаміка грошової маси в Україні

Джерело: побудовано за даними Державної служби статистики України []

Вимоги до оформлення формул:

- всі формули повинні бути пронумеровані;
- обов'язково повинні бути пояснення після формул всіх коефіцієнтів і показників, які використовуються в формулі.

Приклад оформлення рисунків:

$$I_i = \sum a_{ij}z_{ij} \quad (2.1)$$

де: I_i – інтегральний індекс бюджетної безпеки;

a_{ij} – вагові коефіцієнти, що визначають ступінь впливу j -го показника на інтегральний індекс i -ї сфери економіки;

z_{ij} – нормовані значення статистичних показників

В контрольній роботі обов'язковим є наведення всіх формул, котрі використовуються при розв'язку задач з детальним описом алгоритму такого розв'язання.

Приклад ЗМІСТУ контрольної роботи наведений у додатку Б.

3 ЗАВДАННЯ ДО КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

У вступі навести «профайл» аналізованої країни (загальна характеристика).

В основній частині на основі офіційних даних Євростату (див. рис. 3.1 – <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>) проаналізувати тенденції розвитку економіки країни ЄС, виокремити головні тренди. За допомогою графічного методу візуалізувати отримані результати.

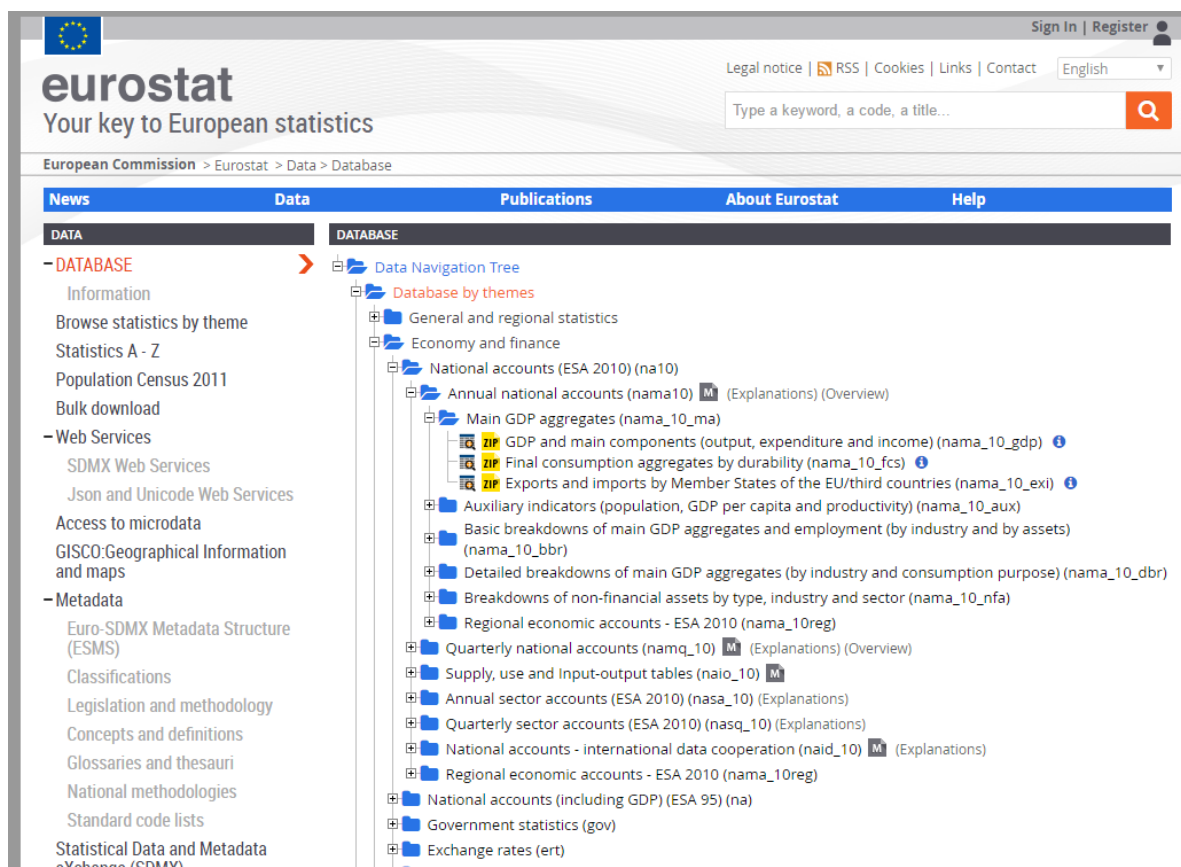

Рисунок 3.1 – Загальний вигляд веб-сайту Євростат

За списком у журналі студенти обирають країну для аналізу. Вихідні дані наведені в табл. 3.1

Таблиця 3.1

Перелік країн для дослідження в контрольній роботі

№	Країна	№	Країна
1	2	3	4
1	Австрія	15	Мальта
2	Бельгія	16	Нідерланди
3	Болгарія	17	Німеччина
4	Велика Британія	18	Польща
5	Греція	19	Португалія

Закінчення таблиці 3.1

1	2	3	4
6	Данія	20	Румунія
7	Естонія	21	Словаччина
8	Ірландія	22	Словенія
9	Іспанія	23	Угорщина
10	Італія	24	Фінляндія
11	Кіпр	25	Франція
12	Латвія	26	Хорватія
13	Литва	27	Чехія
14	Люксембург	28	Швеція

В основній частині роботи заповнити наступну таблицю (табл. 3.2):

Таблиця 3.2

Приклад таблиці для основної частини контрольної роботи

Показник (рік), одиниці виміру	Значення показника в аналізованій країні	Середнє значення показника в ЄС	Питома вага аналізованої країни в сукупності країн ЄС за даним показником, %	Значення показника в Україні
				Відповідні дані можна взяти із сайту http://www.ukrstat.gov.ua/

Сайт зі статистичними даними по Україні виглядає наступним чином (зайшовши на сайт, обираємо вкладу «Мапа сайту», а потім – «Статистична інформація», див. рис. 3.2):

Державна служба статистики України

На головну | Мапа сайту | Урядовий Портал

Про Службу | Публікації | Статистична інформація | Експрес-випуски | Статистичні спостереження | Юридичні громадянам | Населення України

Діяльність Служби
 Доступ до публічної інформації
 Респондентам
 Спеціальний стандарт поширення даних МВФ
 Нормативно-правова база та регуляторна діяльність
 Методологія та класифікації
 Електронна зв'язність
 Єдиний державний реєстр підприємств та організацій України (ЄДРПОУ)
 Здійснення реформ в Україні
 Анкетні опитування
 Кадрові питання
 Звернення громадян
 Корисна інформація
 Контакти
 Пошук
 Зворотній зв'язок

Президент України
 Верховна Рада України

Календар оприлюднення статистичної інформації Держстату на 2016 рік

Статистична інформація

Демографічна та соціальна статистика

- [Населення та міграція](#)
- [Ринок праці](#)
- [Освіта](#)
- [Охорона здоров'я](#)
- [Доходи та умови життя](#)
- [Соціальний захист](#)
- [Населені пункти та житло](#)
- [Правосуддя та злочинність](#)
- [Культура](#)

Економічна статистика

- [Макроекономічна статистика](#)
- [Національні рахунки](#)
- [Економічна діяльність](#) 07.10.2016
- [Діяльність підприємств](#)
- [Внутрішня торгівля](#)
- [Капітальні інвестиції](#)
- [Основні засоби](#)
- [Сільсько, лісове та рибне господарство](#)
- [Енергетика](#)
- [Промисловість](#) 07.10.2016
- [Будівництво](#)
- [Транспорт](#)
- [Туризм](#)
- [Реєстр статистичних одиниць](#)
- [Навколишнє середовище](#)

Багатогалузева статистична інформація

- [Комплексна статистика](#) 04.10.2016
- [Регіональна статистика](#) 07.10.2016

Рисунок 3.2 – Вигляд офіційного сайту Державної служби статистики

У висновках визначити причини виявлених тенденцій, їх імовірні соціально-економічні наслідки, а також окреслити напрями впровадження позитивного досвіду аналізованої країни в Україні.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Боринець С.Я. Теорія та практика світових фінансів / С.Я. Боринець. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2016. – 350 с.
2. Міжнародні організації : навчальний посібник / укладачі: Т. В. Андросова, О. В. Кот, В. О. Козуб; вид. 2-ге, перероб. та доп. – Х. : ХДУХТ, 2018. – 235 с.
3. Міжнародні фінанси : Навчальний посібник / Л. А. Васютинська. – Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2017. – 310 с.
4. Міжнародні фінанси [Текст] : навч.посіб./ І.І. Д'яконова, М. І.Макаренко, Ф. О.Журавка [та ін.]; за ред. М. І.Макаренка, І. І. Д'яконової. - К. : "Центр учбової літератури", 2013. - 548 с. Режим доступу: <https://westudents.com.ua/knigi/650-mjnarodn-fnansi-dyakonova-.html>
5. Міжнародні фінанси : підручник [Електронний ресурс] / [О. М. Мозговий, Т. В. Мусієць, Л. В. Руденко-Сударєва та ін.]; за наук. ред. д.е.н., проф. О. М. Мозгового. — К.: КНЕУ, 2015. — 515, [5] с. Режим доступу: https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/24580/M%d1%96zhnar_f%d1%96n_16.pdf?sequence=1&isAllowed=y
6. Міжнародні фінанси: підручник. / Горбач Л. М., Плотніков О. В. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. — 528 с.
7. Фінанси. Підручник / І.О. Лютий, С.Я. Боринець, З.С. Варналій, та ін.; за ред. д.е.н., проф. І.О. Лютого. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. – 720 с. Режим доступу: <http://lira-k.com.ua/preview/12444.pdf>
8. Бойцун Н. Є. В. Міжнародні фінанси: Навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. /Н. Є. Бойцун, Н. В. Стукало – Д.: АРТ-ПРЕС, 2018. – 326 с.
9. Домрачев В. М. Міжнародні банківські розрахунки: Навч. посіб. / В. М. Домрачев – К. : Видавництво Європейського ун-ту, 2015. – 90 с.
10. Eun, Cheol S. International Financial Management / Cheol S. Eun, Bruce G. Resnick, Sanjiv Sabherwal. – 6-th ed. – McGraw-Hill Education, 2012. – 575 p.
11. The influence of financial technologies on the global financial system stability /Azarenkova G., Shkodina I, Samorodov B., Babenko M., Onishchenko I. // Investment Management and Financial Innovations, Volume 15, Issue 4, 2018, P. 229-238
12. Shkodina I., Derid I., Zelenko O. Digital Transformation Of Globalbanking: Challenges And Prospects // Financial and credit activity: problems of theory and practice. Vol 3, No 30 (2019). P. 45-51.
13. Monetary policy as a factor of global financial market volatility increasing / Iryna Shkodina, Yuliia Yehorova, Viktoriia Yatsyna // Financial and credit activity: problems of theory and practice. - – 2017. - №1 (22). - P.5 – 17
14. Колосова В. П. Інституційно-правове забезпечення співробітництва з міжнародними фінансовими інституціями. Держава та регіони. Сер.: Економіка та підприємництво. 2016. № 4-5. С. 97–105.

15. Колосова В. Напрями вдосконалення механізмів залучення фінансових ресурсів міжнародних інституцій в умовах фінансової глобалізації та євроінтеграції. Схід. 2016. № 6. С. 27–34. URL: [https://doi.org/10.21847/1728-9343.2016.6\(146\).91296](https://doi.org/10.21847/1728-9343.2016.6(146).91296).

16. Клименко К. В., Савостьяненко М. В. Стратегічні орієнтири розвитку співробітництва України з Європейським інвестиційним банком. Фінансово-кредитні системи в умовах зміни ділових циклів : тези Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції, 15 травня 2019 р., КНТЕУ. С. 18–20. URL: <http://doi.org/10.31617/k.knute.2019-05-15.01>.

17. Інвестиційні проекти міжнародних фінансових організацій в Україні [Електронний ресурс] / М. В. Савостьяненко // Наукові праці НДФІ. - 2008. - Вип. 1. - С. 124-133. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npndfi_2008_1_16

18. Актуальні питання реалізації програм фінансової допомоги ЄС в Україні [Електронний ресурс] / С. М. Іванов, К. В. Клименко, М. В. Савостьяненко // Фінанси України. - 2017. - № 9. - С. 87-111. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2017_9_7

19. Підтримка міжнародними фінансовими організаціями проектів розвитку в національних валютах [Електронний ресурс] / К. В. Клименко, М. В. Савостьяненко // Фінанси України. - 2019. - № 8. - С. 103-116. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2019_8_9

20. Актуальні питання діяльності фінансових інституцій розвитку: загальна оцінка та українська практика [Електронний ресурс] / С. М. Іванов, К. В. Клименко, М. В. Савостьяненко // Наукові праці НДФІ. - 2019. - Вип. 2. - С. 76-94. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npndfi_2019_2_7

21. Стратегічні орієнтири міжнародного фінансового партнерства України на середньострокову перспективу [Електронний ресурс] / С. М. Іванов, К. В. Клименко, М. В. Савостьяненко // Наукові праці НДФІ. - 2020. - Вип. 1. - С. 60-75. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npndfi_2020_1_6

22. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності [Текст]: навч. посіб.: у 2 ч. / Донец. держ. ун-т упр. – Харків: Панов А. М. [вид.], 2018. – Ч. 1 / Л.В. Батченко та ін. – 259 с

23. Міжнародна економіка : підручник / Д. Г. Лук'яненко, А. М. Поручник, Я. М. Столярчук. — К. : КНЕУ, 2014. — 762

24. Ткаченко А.М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства [Текст]: навч.-метод. посіб. / А.М. Ткаченко, О.І. Дідченко; Держ. ВНЗ «Укр. держ. хім.-технол. ун-т». – Дніпро : ДВНЗ УДХТУ, 2017. – 353 с. 33.

25. Черевань В.П. Міжнародна економічна діяльність [Текст]: навч. посіб. / В.П. Черевань, А.П. Румянцев, Л.Ф. Романенко – 2-е вид., доопрац. – К. : Слово, 2013. – 280 с

Допоміжна

1. Дахно І.І. Міжнародна торгівля: навч. посібник - 2-ге вид. доп. - К. : Центр учбової Літератури, 2007. - 296 с.

2. Дэниэлс Джон Э., Радеба Ли.Х. Международный бизнес. Внешняя среда и деловые операции: Пер. с англ. – М., 1994.
3. Евдокимов А.И., Бондарев А.К., Дроздов С.М. Международные экономические отношения. Учебник. – М., 2011.
4. Глобальна економіка: навчальний посібник для вищої школи / П. П.Мазурок [та ін.] ; за заг. ред. Б. М. Одягайла. - Львів : Магнолія 2006, 2009. - 208 с
5. Крилова Н.В. Міжнародна торгівля: навчальний посібник. - К. : Знання, 2008. - 365 с.
6. Международные валютно-кредитные и финансовые отношения: Учебник / Под ред. Красавиной Л.Н. – М.: Финансы и статистика, 2000.
7. Международные экономические отношения: Учебник для вузов/ В.Е.Рыбалкин, Ю.А.Щербанин, Л.В.Балдин и др.; Под ред. проф.В.Е.Рыбалкина. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2004.
8. Міжнародні організації. Навчальний посібник / За ред. Ю.Г.Козака, В.В.Ковалевського. – К.: ЦУЛ, 2003.
9. Мировая экономика / Под ред. А.С. Булатова. – М.: Юрист, 2002.
10. Мировая экономика и международные экономические отношения. В 2-х частях. Под редакцией Р. И. Хасбулатова. – М., 2006.
11. Осика С.Г., П'ятницькій В.Т. Світова організація торгівлі / 3-є видання, перероблене і доповнене. – К.: К.І.С., 2005.
12. Савельєв Є.В. Міжнародна економіка: теорія міжнародної торгівлі і фінансів: Підручник. – Тернопіль: Економічна думка, 2002.
13. Світова економіка: Підручник /А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, О.І. Рогач, О.І. – К.: Либідь, 2007. – Світовий ринок товарів та послуг: Підручник. У 2-х частинах/ За ред. Мазаракі А.А. Харків, 2008.
14. Сутырин С.Ф., Погорлецкий А.И. Мировая экономика и международные экономические отношения. – М., 2010.
15. Транснаціональні корпорації: навчальний посібник / В.Рокоча, О.Плотніков, В.Новицький та ін. – К.: Таксон, 2001.
16. Рокоча В.В. Міжнародна економіка: Навч. посіб. У 2-х кн. Кн. 1. – К.: Таксон, 2000; Кн. 2. – К.: Таксон, 2003.
17. Руденко Л.В. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції: підручник для вузів. - 2-ге вид. перероб. і доп. - К. : Центр учбової літератури, 2007.
18. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: Історія. Підручник. – К.: Либідь, 2006.
19. Фомишин С.В. Международные экономические отношения на рубеже тысячелетий: Учебное пособие. – Херсон: Олди-плюс, 2002.
20. Халевинская Е.Д. Мировая экономика и международные экономические отношения. Учебник. – М., 2011.
21. Международная организация труда: структура и деятельность : учеб. пособие / Бородко, А. А. Греченков, Л. А. Киселева - 2-е изд. - М. : Изд-во деловой и учебной литературы, 2007. - 124 с

Інформаційні ресурси

1. <http://korrespondent.net/>
2. <http://gufer.net/> (Економіка для студентів)
3. <http://www.bank.gov.ua/> (Національний банк України)
4. <http://www.kmu.gov.ua/> (Урядовий портал)
5. <http://www.me.gov.ua/> (Міністерство економічного розвитку і торгівлі)
6. <http://www.nbuv.gov.ua/> (Національна бібліотека України ім. І.В. Вернадського)
7. <http://www.niss.gov.ua/catalogue/11/> (Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України)
8. <http://www.nplu.org/> (Національна парламентська бібліотека України)
9. <http://www.ukrstat.gov.ua> (Сайт Державної служби статистики України)

ДОДАТОК А**Приклад оформлення титульної сторінки контрольної роботи**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
Навчально-науковий інститут економіки
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

**КОНТРОЛЬНА
РОБОТА**

з дисципліни:

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

Варіант № _____

Виконав

студент групи _____
(група)_____
(підпис)_____
(ПІБ студента)

Перевірив

_____
(посада викладача)_____
(підпис)_____
(ПІБ викладача)

Чернігів, 20__

ДОДАТОК Б

Приклад оформлення змісту контрольної роботи

ЗМІСТ

ВСТУП «Профайл країни»

ОСНОВНА ЧАСТИНА «АНАЛІТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА КРАЇНИ»

ВИСНОВКИ «Пропозиції для України»

ДОДАТКИ (при необхідності)